

Međunarodni računovodstveni standard 10

Događaji nakon izvještajnog perioda

Cilj

1. Cilj ovog Standarda je da propiše:
 - (a) slučajeve kada subjekt treba da uskladi svoje finansijske izvještaje za događaje nastale nakon izvještajnog perioda; i
 - (b) podatke koje subjekt treba da objavi o datumu na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja i o događajima nastalim nakon izvještajnog perioda.

Ovaj Standard takođe zahtijeva da subjekti ne sastavljaju svoje finansijske izvještaje na osnovu principa stalnosti poslovanja, ako događaji nastali nakon izvještajnog perioda ukazuju na to da pretpostavka stalnosti poslovanja nije odgovarajuća.

Djelokrug

2. Ovaj Standard se treba primjenjivati u računovodstvenom evidentiranju, i objavljivanju događaja nastalih nakon izvještajnog perioda.

Definicije

3. Sljedeći izrazi korišteni u ovom Standardu imaju navedeno značenje:

Događaji nakon izvještajnog perioda su oni, i povoljni i nepovoljni događaji, koji nastaju između kraja izvještajnog perioda i datuma kada je odobreno objavljivanje finansijskih izvještaja. Mogu se identifikovati dvije vrste događaja:

 - (a) oni događaji koji pružaju dokaz o uslovima koji su postojali na kraju izvještajnog perioda (*dogadaji nakon izvještajnog perioda koji zahtijevaju usklađivanje*); i
 - (b) oni događaji koji ukazuju na uslove koji su nastali nakon izvještajnog perioda (*dogadaji nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje*).
4. Postupak odobravanja finansijskih izvještaja za izdavanje može varirati, u zavisnosti od upravljačke strukture, zakonskih zahtjeva i procedura koje se primjenjuju prilikom sastavljanja i finaliziranja finansijskih izvještaja.
5. U nekim slučajevima se zahtijeva da subjekt finansijske izvještaje podnese svojim dioničarima na usvajanje nakon njihovog izdavanja. U takvim slučajevima se smatra da je izdavanje finansijskih izvještaja odobreno na datum izdavanja, a ne na datum kad dioničari usvoje finansijske izvještaje.

Primjer

Uprava subjekta je dana 28. februara 20X2. godine završila nacrt finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31. 12. 20X1. Dana 18. marta 20X2. godine, upravni odbor pregleda finansijske izvještaje i odobrava njihovo objavljivanje. Dana 19. marta 20X2. godine, subjekt objavljuje svoju dobit i druge odabrane informacije. Dana 1. aprila 20X2. godine, finansijski izvještaji su stavljeni na raspolaganje dioničarima i drugima korisnicima. Dioničari usvajaju finansijske izvještaje u cijelosti na godišnjoj skupštini koja je održana 15. maja 20X2. godine, a nakon toga se usvojeni finansijski izvještaji podnose regulatornom tijelu 17. maja 20X2. godine.

Finansijski izvještaji su odobreni za objavljivanje 18. marta 20X2. godine (datum kada je odbor odobrio njihovo izdavanje).

6. U nekim slučajevima, uprava subjekta treba finansijske izvještaje podnijeti na usvajanje nadzornom odboru (koji se sastoji isključivo od lica koja nisu izvršni direktori). U takvim slučajevima, finansijski izvještaji se smatraju odobrenim za izdavanje onda kada uprava odobri njihovo podnošenje nadzornom odboru.

Primjer

Dana 18. marta 20X2. godine, uprava subjekta je odobrila da se finansijski izvještaji podnesu nadzornom odboru. Nadzorni odbor se sastoji isključivo od lica koja nisu izvršni direktori, a može uključivati i predstavnike zaposlenika i drugih vanjskih zainteresiranih strana. Nadzorni odbor usvaja finansijske izvještaje dana 26. marta 20X2. godine. Finansijski izvještaji su stavljeni na raspolaganje dioničarima i drugima korisnicima na dan 1. aprila 20X2. godine. Dioničari usvajaju finansijske izvještaje na svojoj godišnjoj skupštini održanoj 15. maja 20X2. godine, nakon čega se finansijski izvještaji podnose regulatornom tijelu dana 17. maja 20X2. godine.

Finansijski izvještaji su odobreni za izdavanje 18. marta 20X2. godine (datum kad je uprava odobrila njihovo podnošenje nadzornom odboru).

7. Događaji nakon izvještajnog perioda obuhvataju sve događaje nastale do datuma kada je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja, čak i ako ti događaji nastanu nakon javnog objavljivanja dobiti ili drugih odabranih finansijskih informacija.

Priznavanje i vrednovanje

Događaji nakon izvještajnog perioda koji zahtijevaju usklađivanje

8. **Subjekt je dužan uskladiti iznose koje je priznao u svojim finansijskim izvještajima, tako da odražavaju događaje nakon izvještajnog perioda koji se usklađuju.**
9. Slijede primjeri usklađivanja događaja nakon izvještajnog perioda, a koji zahtijevaju da subjekt uskladi iznose priznate u svojim finansijskim izvještajima ili da prizna stavke koje ranije nisu bile priznate:

- (a) rješenje sudskog spora nakon izvještajnog perioda, kojim se potvrđuje da je subjekt imao sadašnju obavezu na kraju izvještajnog perioda. Subjekt usklađuje svaki ranije priznati iznos rezervisanja za taj spor, u skladu sa MRS-om 37 - *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina* ili priznaje novo rezervisanje. Subjekt ne objavljuje samo potencijalnu obavezu, jer sudsko rješenje predstavlja dodatni dokaz koji bi se trebao uzeti u obzir u skladu sa tačkom 16. MRS-a 37;
- (b) prijem informacije, nakon izvještajnog perioda, koja ukazuje na to da je vrijednost nekog sredstva na kraju izvještajnog perioda bila umanjena, ili da je iznos prethodno priznatog gubitka od umanjenja tog sredstva potrebno uskladiti. Na primjer:
 - (i) stečaj nekog kupca, do kojeg dolazi nakon izvještajnog perioda, obično potvrđuje da je gubitak od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca postojao na kraju izvještajnog perioda i da subjekt treba uskladiti knjigovodstvenu vrijednost potraživanja od kupaca; i
 - (ii) prodaja zaliha nakon izvještajnog perioda može da pruži dokaz o njihovoj neto ostvarivoj vrijednosti na kraju izvještajnog perioda.
- (c) utvrđivanje, nakon izvještajnog perioda, troška kupljene imovine, ili prihoda od prodaje imovine, a ta kupovina ili prodaja se dogodila prije kraja izvještajnog perioda;
- (d) utvrđivanje, nakon izvještajnog perioda, iznosa dobiti za raspodjelu ili isplatu bonusa, ako je subjekt, na kraju izvještajnog perioda, imao postojeću zakonsku ili izvedenu obavezu za takve isplate, kao posljedicu događaja nastalih prije tog datuma (v. MRS 19 - *Primanja zaposlenih*);
- (e) otkrivanje prevare ili grešaka koje ukazuju da su finansijski izvještaji netačni.

Događaji nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje

10. **Subjekt nije dužan uskladiti iznose koje je priznao u svojim finansijskim izvještajima za događaje nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje.**
11. Primjer događaja nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijeva usklađivanje je pad fer vrijednosti ulaganja između kraja izvještajnog perioda i datuma na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja. Pad fer vrijednosti obično nije povezan s uslovima ulaganja koji su postojali na kraju izvještajnog perioda, već odražava okolnosti koje su nastupile nakon tog datuma. Stoga subjekt u svojim finansijskim izvještajima ne usklađuje iznose koje je priznao po osnovu tog ulaganja. Slično tome, subjekt ne ažurira iznose ulaganja koja je objavio na kraju izvještajnog perioda, iako će možda biti potrebno objaviti dodatne podatke u skladu sa tačkom 21.

Dividende

12. **Ako subjekt objavi dividende za raspodjelu imaoćima vlasničkih instrumenata (kao što je definisano u MRS-u 32 - *Finansijski instrumenti*;**

prezentacija) nakon izvještajnog perioda, onda te dividende ne priznaje kao obavezu na kraju izvještajnog perioda.

13. Ako se dividende objave nakon izvještajnog perioda, ali prije nego što se odobri izdavanje finansijskih izvještaja, onda se dividenda ne priznaje kao finansijska obaveza na kraju izvještajnog perioda, jer u to vrijeme ne postoji kao obaveza. Takve dividende se objavljuje u bilješkama, u skladu sa MRS-om 1 - *Prezentacija finansijskih izvještaja*.

Stalnost poslovanja

14. **Subjekt ne smije svoje finansijske izvještaje sastavljati na osnovu pretpostavke stalnosti poslovanja ako uprava, nakon izvještajnog perioda, namjerava ili likvidirati subjekt ili prestati poslovati, ili ako utvrdi da nema nijednu drugu realnu alternativu takvoj odluci.**
15. Pogoršanje poslovnih rezultata i finansijskog položaja nakon izvještajnog perioda može ukazati na potrebu da se razmotri je li pretpostavka o stalnosti poslovanja još uvijek odgovarajuća. Ako pretpostavka o stalnosti poslovanja više nije odgovarajuća, efekat toga je toliko sveobuhvatan da ovaj Standard zahtijeva temeljitu promjenu računovodstvene osnove, a ne samo usklađenje iznosa koji su priznati prema prvobitnoj računovodstvenoj osnovi.
16. MRS-1 zahtijeva objavljivanje određenih podataka ako:
- (a) finansijski izvještaji nisu sastavljeni na osnovu pretpostavke stalnosti poslovanja; ili
 - (b) ako je uprava svjesna značajnih neizvjesnosti koje su povezane s događajima ili okolnostima koje mogu dovesti u značajnu sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati na stalnoj osnovi. Događaji ili okolnosti koje je potrebno objaviti mogu nastati nakon izvještajnog perioda.

Objavljivanje

Datum odobravanja za izdavanje

17. **Subjekt je dužan da objavi datum na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja, kao i ko je odobrio njihovo izdavanje. Ako vlasnici subjekta ili druge osobe imaju ovlaštenja da mijenjaju finansijske izvještaje nakon njihovog izdavanja, subjekt je dužan objaviti tu činjenicu.**
18. Korisnicima je važno da znaju kad je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja zato što finansijski izvještaji ne odražavaju događaje nakon tog datuma.

Ažuriranje objavljenih informacija o okolnostima na kraju izvještajnog perioda

19. **Ako subjekt, nakon izvještajnog perioda, dobije informacije o okolnostima koje su postojale na kraju izvještajnog perioda, dužan je da podatke**

objavljene u bilješkama koje se odnose na te okolnosti ažurira u svjetlu novih informacija.

20. U nekim slučajevima, subjekt treba da ažurira podatke koje je objavio u svojim finansijskim izvještajima kako bi se reflektovale informacije koje je dobio nakon izvještajnog perioda, čak i onda kada te informacije ne utječu na iznose koje priznaje u svojim finansijskim izvještajima. Jedan primjer potrebe ažuriranja objavljenog podatka je kada dokazi o potencijalnoj obavezi koja je postojala na kraju izvještajnog perioda postanu dostupni tek nakon izvještajnog perioda. Osim što treba razmotriti da li, u skladu sa MRS-om 37, treba priznati ili mijenjati rezervisanja, subjekt ažurira podatke koje je objavio o potencijalnoj obavezi u svjetlu tih dokaza.

Događaji nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje

21. **Ako su događaji nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje značajni, njihovo neobjavljivanje bi moglo utjecati na ekonomske odluke koje korisnici donose na osnovu finansijskih izvještaja. U skladu s tim, subjekt je dužan da, za svaku značajnu kategoriju događaja nakon izvještajnog perioda koji ne zahtijevaju usklađivanje, objavi sljedeće informacije:**

- (a) **prirodu događaja; i**
- (b) **procjenu njegovog finansijskog efekta, ili izjavu da takva procjena nije moguća.**

22. U nastavku se navode primjeri događaja koji se ne usklađuju nakon izvještajnog perioda, a koji bi obično za rezultat imali objavljivanje:

- (a) značajnog poslovnog spajanja nakon izvještajnog perioda (MSFI 3 - *Poslovna spajanja* zahtijeva objavljivanje određenih informacija u tom slučaju) ili otuđenja značajnog zavisnog subjekta;
- (b) objavljivanje plana prestanka poslovanja;
- (c) značajnih nabavki imovine, klasificiranja imovine kao one koja se drži za prodaju u skladu sa MSFI-jem 5 - *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuto poslovanje*, drugih oblika otuđenja imovine ili eksproprijacije značajne imovine koje vrši vlada;
- (d) uništenja važnog proizvodnog pogona u požaru nakon izvještajnog perioda;
- (e) najave, ili početka provođenja značajnog restrukturiranja (vidjeti MRS 37);
- (f) značajnih transakcija redovnim dionicama i potencijalnih transakcija redovnim dionicama nakon izvještajnog perioda (MRS 33 - *Zarada po dionici* zahtijeva da subjekt objavi opis tih transakcija, osim onih koje se odnose na kapitalizaciju ili bonusne emisije, usitnjavanje ili ukрупnjavanje dionica, a za koje se zahtijeva usklađivanje u skladu sa MRS-om 33);
- (g) neuobičajeno velikih promjena cijena imovine ili deviznih kurseva nakon izvještajnog perioda;

- (h) promjena poreznih stopa ili poreznih zakona koji su stupili na snagu ili su objavljeni nakon izvještajnog perioda, a koji značajno utječu na tekuću i odgođenu poreznu imovinu i obaveze (vidjeti MRS 12 - *Porezi na dobit*);
- (i) preuzimanja značajnih obaveza ili potencijalnih obaveza, na primjer, izdavanjem značajnih garancija; i
- (j) početka značajnog sudskog postupka koji je isključivo posljedica događaja nastalih nakon izvještajnog perioda.

Datum stupanja na snagu

- 23. Subjekti su dužni ovaj Standard primijeniti na godišnje periode koji započinju na dan ili nakon 1. januara 2005. godine. Podstiče se ranija primjena. Ako neki subjekt primijeni ovaj Standard u nekom ranijem periodu, dužan je tu činjenicu objaviti.
- 23.A Objavljivanjem MSFI 13, u maju 2011. godine, izmijenjena je i dopunjena tačka 11. Subjekt je dužan primjenjivati te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 13.
- 23.B *[Ova tačka se odnosi na izmjene i dopune koje još nisu stupile na snagu i stoga nisu uključene u ovo izdanje.]*

Povlačenje MRS-a 10 (revidiranog 1999. godine)

- 24. Ovaj standard zamjenjuje MRS 10 - *Događaji nakon datuma bilansa* (revidiran 1999. godine).